

NASILJE U PORODICI ILI PORODIČNOJ ZAJEDNICI

Suzana Malešić¹, Sandro Nalić², Jadranka Stojanović¹

¹Univerzitet Slobomir P, Pravni fakultet, Svetog Save 1, 74000 Doboju, Bosna i Hercegovina,
suzanamalesic@gmail.com, s.jadranka70@gmail.com

²Osnovni sud u Doboju, Svetog Save 22, 74000 Doboju, Bosna i Hercegovina,
sandronal@hotmail.com

SAŽETAK

Nasilje u porodici predstavlja krivično djelo koje ozbiljno ugrožava porodicu kao osnovnu ćeliju društva. Autori u radu analiziraju elemente krivičnog djela nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici u pravu Republike Srpske, uz uporedni prikaz zakonskih rješenja zemalja u regionu, koji su praćeni stavovima relevantne sudske prakse i ličnim stavovima autora.

Ključne riječi: nasilje, porodica, krivično djelo.

UVOD

Jedna od osnovnih potreba čovjeka jeste da se osjeća sigurno i zaštićeno, obzirom na to, sve društvene zajednice nastoje da obezbijede što veći stepen bezbjednosti i sigurnosti u društvu. Stoga, možemo reći da osnovni problem koji se tiče teoretske analize nasilja u porodici sastoji se u ugrožavanju mira, tjelesnog integriteta ili duševnog zdravlja člana porodice. Svi fenomeni sa kojima imamo svakodnevno iskustvo su vrlo teški za definisanje, problem se javlja sa jedne strane zato što postoji mišljenje da je to nešto (u našem slučaju porodica) samo po sebi dovoljno jasno i da nema potrebe za definicijom, dok druge definicije tih pojava često naglašavaju samo jednu stranu te pojave. Postoji opasnost i od toga da se kod definicije nađu i određeni vrednosni sudovi onog ko definiše. Kada se govori o porodici najčešće se napominje da se radi o primarnoj društvenoj grupi koja je po svojim karakteristikama suprotna od sekundarnih (gdje spadaju institucije i organizacije). Riječ je o grupi najbližih srodnika koja se izdvojila iz šireg sklopa srodničkih zajednica (klan, pleme, bratstvo), koju karakteriše priznata veza između supružnika različitih polova (brak) i čiji je cilj rađanje, odgajanje i socijalizacija potomstva (Tomanović, 2011). Ova definicija se uglavnom poklapa sa onim što vidimo u stvarnosti ali ne uvijek.

Promjene u savremenom društvu posebno ovu definiciju čine netačnom jer su porodice i one grupe bez djece ili bez jednog ili oba supružnika koji mogu da budu u braku, ali i ne moraju. Najzad koji mogu da budu različitog pola, a koji u nekim državama ne moraju. Kada se govori o tipovima porodice obično se razlikuju porodice koje su bile dominantne u određenim epohama: premodernoj/tradicionalnoj, modernoj i u postmodernoj. Najčešći vršilac nasilja u porodici je muškarac (otac, muž, svekar, sin,) dok su žrtve uglavnom uglavnom žene (majke, žene, ćerke).

Bosna i Hercegovina sa svojim entitetima Republikom Srpskom (RS), Federacijom Bosne i Hercegovine (FBiH) kao i Brčko Distriktom (BD) prolazeći kroz proces tranzicije cjelokupnog državnog i društvenog uređenja ovu materiju je posebno regulisala. Kada je u pitanju Republika Srpska u cjelosti se posljednjim izmjenama Krivičnog zakonika opredijelila na krivičnu zaštitu kroz krivični postupak, eliminišući na taj način prekršajno gonjenje nasilnika u porodici, osim kada su u pitanju hitne mjere propisane kroz Zakon o prekršajima Republike Srpske (Zakon o prekršajima Republike Srpske [ZPRS], 2017).

Odlučujući se za ovakav radikaln korak, propisujući krivičnu odgovornost kao isključivi oblik odgovornosti u ovoj vrsti društveno opasnih djela, Republika Srpska je u potpunosti ispratila trendove zapadnih zemalja, te na taj način garantovala kvalitetniju zaštitu žrtvama navedenog nasilja, a krivično odgovornim počiniocima drastičnije sankcije koje svakako doprinose svrsi gonjenja, posebno kada je u pitanju specijalna prevencija.

Krivično gonjenje kao najteži oblik gonjenja koje preduzima država protiv počinioca društveno opasnog djela, naročito u odnosu na prekršajno gonjenje koje, realno posmatrajući, kod počilaca i eventualnih počilaca ne izaziva adekvatan strah od drastičnog sankcionisanja, svakako nudi bolju i kvalitetniju zaštitu žrtvama nasilja, te garantuje niži stepen mogućnosti ponavljanja, ali i širenja ove vrste neprihvatljivog ponašanja. Prema tome možemo reći da je ovo problem sa veoma ozbiljnim posljedicama koje zadiru u sve segmente života žrtava i porodice (Simić, 1999).

ELEMENTI KRIVIČNOG DJELA NASILJA U PORODICI ILI PORODIČNOJ ZAJEDNICI

Krivično djelo nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici, može biti izvršeno na više različitih načina, kako to i sama norma člana 190 Krivičnog zakonika Republike Srpske propisuje. Prije svega isto djelo se može počinuti primjenom nasilja, zatim prijetnjom da će se napasti na život i tijelo žrtve, ali i ugrožavanjem spokojstva, tjelesnog integriteta ili duševnog zdravlja člana porodice drskim ili bezobzirnim ponašanjem. Prema motivu i korištenju sredstava, nasiljem u porodici se može smatrati: fizičko (udaranje, premlaćivanje, davljenje, mučenje, ubistvo itd.) seksualno (svaka seksualna aktivnost bez pristanka), verbalno (vređanje, psovanje, ponižavanje i omalovažavanje, psihološko (prijetnje, ucjene, zastraživanje), ekonomsko nasilje (uskraćivanje prava na raspolaganje novcem i materijalnim sredstvima, nejednaka kontrola nad pristupom zajedničkim resursima) kao i korištenje drugih oblika moći i statusa u porodici (Bošković i Skakavac, 2013).

Za ovaj osnovni oblik krivičnog djela zakonodavac je propisao alternativno sankciju, koja se ogleda kako u novčanoj kazni, ali i mogućnosti da se izrekne kazna zatvora do tri godine. Analizirajući sankciju kao dio norme, odnosno propisanu kaznu zatvora do tri godine, jasno je vidljivo da zakonodavac ovo djelo smatra srednje opasnim jer propisuje sankciju koja je sa svojim posebnim maksimumom daleko veća od minimalne, ali opet ni blizu opšteg maksimuma. U odnosu na krivično zakonodavstvo Republike Srbije, propisana norma ne predviđa novčanu kaznu, nego samo kaznu zatvora.

Kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela propisan je stavom dva istog člana, a isti predviđa teže kažnjavanje počinioca ukoliko je prilikom izvršenja ovog djela korišteno oružje, opasno oruđe ili drugo sredstvo koje je pogodno da se zdravlje teško naruši ili nanese teška tjelesna povreda. Ovakvo razmišljanje zakonodavca je potpuno logično jer izvršenjem djela koristeći navedena sredstva proizvodi se teža posljedica, odnosno ako je ista izostala, svakako je zahvaćena umišljajem učinioca. Za ovaj oblik zakonodavac je propisao kaznu zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Još teži oblik propisan je stavom tri istog člana, a isti predviđa nastupanje teške tjelesne povrede, teško narušavanje zdravlja, te kada je isto djelo izvršeno prema djetetu ili u prisustvu istog. Uvodeći kategoriju djeteta u oblik krivičnog djela za koji se može izreći kazna zatvora od dvije do deset godina, zakonodavac u potpunosti štiti tjelesni i psihički integritet lica koje samo ne može da zaštiti sebe i svoja prava. Nasilje nad djecom definiše se kao tjelesno i psihičko povređivanje, seksualno zlostavljanje i zapostavljanje djece mlađe od 18 godina od strane odrasle osobe. (Đuderija, Milosavljević, Malešić, Jerković i Smajić, 2006). Zakonodavstvo Republike Srbije propisuje teži oblik ukoliko su ove radnje izvršene prema maloljetniku. Najteži oblik krivičnog djela definisan je njegovom najtežim posljedicom a to je smrt člana porodice koji je žrtva nasilja, a za takvo krivično djelo može se izreći kazna zatvora od tri do petnaest godina. Samim tim propisana je isključiva nadležnost Okružnog suda, kao višeg suda u hijerarhiji pravosuđa, vijeće od troje sudija, kao garant ozbiljnosti u zaštiti žrtava, pored visoke propisane sankcije.

Na veoma zanimljiv način zakonodavac normira člana porodice ili porodične zajednice, propisujući taksativno srodnike u krvnoj ili tazbinskoj liniji koji su zaštićeni od izvršenja ovog krivičnog djela, ali i bivše srodnike, vanbračne partnere ili bivše vanbračne partnere. Na taj način zakonodavac je zaštitio žrtve i nakon okončanja bračne ili vanbračne zajednice, od nasilja bilo koje vrste od strane nasilnika. U teoriji se pojavljuju mišljenja koja nisu u skladu sa ovom zakonskom

normom. Sudija Vrhovnog suda Srbije Lazarević Janko navodi: „To bi trebalo da budu samo članovi uže porodice i to oni koji žive u zajedničkom domaćinstvu“ (Lazarević, 2002). Krivični zakonik propisuje i kažnjavanje izvršioca koji prekrši zaštitne mjere ili hitne mjere zaštite od nasilja u porodici koje mu je sud odredio, kumulativno novčanom kaznom i kaznom zatvora do tri godine. Ponavljamo, kada su u pitanju oblici ispoljavanja nasilja u porodici razlikuju se:

- fizičko nasilje,
- psihološko nasilje,
- seksualno nasilje i
- ekonomsko nasilje.

Međutim, u posljednje vrijeme posebno se izdvaja proganjanje (stalking) kao stvarno ili virtuelno lišavanje slobode što su ustvari forme koje se mogu svrstati u pomenute kategorije nasilja (Jovanović, 2010). Seksualnom nasilju izložene su najviše žene kako mlađe tako i srednje životne dobi u odnosu na najmlađe i najstarije žene. Partnersko psihičko nasilje više se ispoljava u obliku kontrole i ograničavanja sloboda nego kao emocionalno zlostavljanje. Ekonomsko nasilje je izrazito nisko izraženo, pretpostavlja se ne zbog nedovoljno odgovarajućih mjera već zbog nisko izražene pojave (Kelly, 2007). Svaki disbalans moći u porodici i partnerskoj relaciji je potencijalna situacija koja može dovesti do nasilja (Ignjatović, 2011).

RADNJA IZVRŠENJA NASILJA U PORODICI ILI PORODIČNOJ ZAJEDNICI KROZ PRIZMU SUDSKE PRAKSE

Kada je u pitanju krivično djelo iz stava jedan krivičnog djela nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici, data je analiza zakonskog opisa, kroz primjere iz sudske prakse, te osvrt na odnos teorije i prakse. Naime, u radu se ukazuje na načine fizičkog, psihičkog i drugog oblika nasilja u porodici, dajući osvrt na stanje u sudskoj praksi. Naime, u presudima koautora rada izdvojene su značajne presude koje ukazuju na probleme koji se javljaju u praksi.

U presudi suda u Tesliću, " optuženi je dana xy oko 23 časa u porodičnoj kući, nakon kraće verbalne prepirke sa svojim puncem, koji živi u zajedničkom porodičnom domaćinstvu, istom zadao nekoliko udaraca šakom u predjelu glave, čime mu je nanio lake tjelesne povrede u vidu nagnječenje po glavi i lijevog očnog kapka i hematoma oka".

Dakle, u ovom krivičnom predmetu radilo se isključivo o primjeni fizičkog nasilja, te nastupanja povreda, koja je tada bila normirana kao laka tjelesna povreda. U krivičnom postupku optuženi je sam priznao krivično djelo, a prihvatajući njegovo priznanje sud mu je izrekao uslovnu osudu kojom je utvrdio kaznu zatvora od tri mjeseca i odredio da se ista neće izvršiti ukoliko u roku od jedne godine ne počini novo krivično djelo. Sud se odlučio za upozoravajuću sankciju iz razloga što je na strani optuženog, cijenio olakšavajuće okolnosti, prije svega rano priznanje, koje je doprinijelo ekonomičnosti i efikasnosti ovo krivičnog postupka, njegovo loše materijalno stanje, činjenicu da se radi o porodičnom čovjeku koji je otac dvoje maloljetne djece na redovnom školovanju, činjenicu da nema imovine veće vrijednosti, naročito licu koji do sada nije osuđivan za ovu vrstu krivičnih djela dok otežavajuće okolnosti nije pronašao (Osnovni sud u Tesliću [OST], 2018).

Posebno teško dokazivo je psihičko nasilje kao oblik nasilja u porodici ističe se u presudi, gdje se ukazuje na određene specifičnosti (OST, 2018). Emocionalno nasilje definiše se kao negativni odnos u kojem se verbalno ili neverbalno nanosi određeni oblik psihičke boli. Ono uključuje zabrane, prijetnje, uvrede i slične postupke koji nepovoljno djeluju na ličnost i samo psihičko zdravlje osobe (Ajduković, Mamula, Pečnik i Tolle, 2000). Naime, u ovoj sudskoj odluci utvrđeno je da je optuženi u dužem vremenskom periodu u kući u kojoj je živio sa svojom suprugom, te njihovo dvoje djece, psihički maltretirao oštećenu na način da je istu verbalno vrijeđao, branio joj da izlazi bez njega, pravio ljubomorne scene, izbacivao iz kuće, zadržavajući lične stvari, prijetio nožem. Zbog čega je oštećena tokom 2016. godine popila 10 komada tableta za smirenje i ugrozila svoje zdravstveno stanje, nakon što je odselila iz zajedničkog domaćinstva, optuženi je nastavio da maltretira oštećenu, na način da joj je sa svog mobilnog telefona na njen mobilni telefon slao SMS poruke neprijateljskog sadržaja.

Dakle, kao što je vidljivo iz činjeničnog opisa ovog krivičnog djela, optuženi je u cjelosti ispunio biće krivičnog djela na način da je verbalno i psihički zlostavljao oštećenu, kako za vrijeme dok traje bračna zajednica, ali i nakon završetka. Međutim i u ovom krivičnom postupku optuženi je priznao krivično djelo pa mu je izrečena upozoravajuća sankcija. Uzimajući u obzir stavove sudske prakse te izricanje upozoravajućih sankcija, postavlja se pitanje ostvarivanje svrhe krivičnog prava odnosno ostvarivanja generalne i specijalne prevencije.

Možda i najteži oblik ovog krivičnog djela iz sudske prakse koautora rada, navodi se u sljedećim presudama. Naime, "optuženi je u kući, u kojoj živi i sa vanbračnom suprugom i njenom maloljetnom kćerkom i četvorogodišnjim sinom, nakon kraće verbalne prepirke u prisustvu maloljetne djece, istu fizički napao na način da joj je prvo udario šakom u predjelu lica, od kog udarca je oštećena udarila glavom u viseću kuhinju, nakon čega je oštećenoj zadao još nekoliko udaraca nogama i rukama u predjelu tijela da joj je poderao rolku i grudnjak, koju je imala na sebi, dok su maloljetna djeca plakala, pa kada je maloljetna rekla optuženom da prestane tući njenu majku, optuženi ju je gurnuo, nakon čega je ponovo počeo šakama udarati oštećenu, da bi kada se optuženi smirio rekao oštećenoj da uđe u kupatilo i da se istušira što je ista i učinila nakon čega je pobjegla iz kuće od optuženog". Tom prilikom je zadobila povredu u vidu krvnog podliva poglavine, krvnih podliva lica i čela, krvnih podliva grudnog koša i leđa, krvnih podliva u predjelu ruku i nogu "(OST, 2018.).

Kao što ih činjeničnog opisa vidimo, ovde se radi o isključivo fizičkom nasilju, odnosno krivičnom djelu nasilja u porodici koje je izvršeno pred maloljetnom djecom, samim tim radi se o krivičnom delu iz stava 3. Međutim, ovdje se radi o jednoj pravno interesantnoj situaciji, jer je krivično djelo izvršeno pred djecom koja nisu djeca optuženog, nego djeca oštećene iz prvog braka. Međutim, analizirajući normu iz stava šest, sud je izveo zaključak da za biće ovo krivičnog djela nije potrebno da se radi o djeci optuženog, nego isključivo djeci kao kategoriji, pa je prihvatio optužbe da se ovde radi o krivičnom djelu iz člana 190. stav 6. Neophodno je napomenuti da se oštećena neposredno nakon ovog događaja obratila ljekaru koji je konstatovao povrede, samim tim osiguravajući materijalni dokaz u vidu od jednog lista koje sadrži sve povrede koje oštećena zadobila u ovom nemilom događaju. Sud je u ovom postupku odlučio se da ne sasluša maloljetno dijete kao očevica događaja smatrajući da je isto dovoljno traumirano događajem kojem je prisustvovalo, te da bi dodatno svjedočenje pred sudom samo pogoršalo psihičko stanje djeteta.

U obrazloženju presude sud navodi da djelo, izvršilac vrši na štetu svoje vanbračne supruge, njenog maloljetnog djeteta iz prvog braka, a što je u skladu sa odredbama člana 109 stav 6 Krivičnog zakonika Republike Srpske. Nesporna je činjenica da se radi o direktnoj primjeni nasilja kojim dolazi do povrede i fizičkog integriteta oštećene. S druge strane ovaj sud smatra da optuženi ovo djelo čini i protiv maloljetnog djeteta jer smatra da je guranje djeteta takođe primjena fizičkog nasilja koje ugrožava spokojstvo maloljetnika i njegov tjelesni integritet, na taj način ostavljajući trajni trag na njegovom duševnom zdravlju.

Sudija je ovdje bio u dilemi: Da li je guranje maloljetnog djeteta nasilje nad istim, ali kako norma stava 3 člana 190 propisuje kvalifikovani oblik ovog djela kada je izvršen protiv maloljetnog djeteta, ali i u prisustvu istog. U svakom slučaju su bitna obilježja ovog krivičnog djela ispunjena samim prisustvom maloljetnog djeteta navedenom krivičnom djelu.

Posebno težak posao tužilaštvo ima kada je u pitanju dokazivanje djela sa elementom djeteta, jer se djeca izlažu dodatnom psihičkom napolju kada je u pitanju svjedočenje, kako na sudu, tako i u toku istrage, pa je potrebno sa istim licima pažljivo postupati uz primjenu svih načela koja su propisana zakonom koji garantuje njihovu zaštitu, da se njihovo stanje ne bi pogoršalo kao posljedica davanja istih iskaza. Ukoliko je to moguće potrebno je izbjegavati da se ista djeca izlažu stresu, posebno ako sud utvrdi u toku krivičnog postupka da postoji dovoljno dokaza za osudu ili oslobađanje optuženog bez da se saslušava maloljetno dijete.

ZAKLJUČCI

Jedna od najčešćih predrasuda u tradicionalnom, patrijarhalnom društvu kakvo je naše jeste da je porodica kao nukleus društva najbezbjednije mjesto te da je kao takvu treba po svaku cijenu sačuvati.

Dosadašnja empirijska istraživanja, izvedena od strane nekih nevladinih organizacija pokazuju da je svaka treća žena u Bosni i Hercegovini pretrpjela neki oblik fizičkog nasilja, a svaka druga neki oblik psihičkog nasilja. Nasilje u porodici se jednako javlja u svim socijalnim slojevima, područjima i vremenskim periodima. Pretpostavlja se da je siva brojka, odnosno broj slučajeva koji se ne prijavljuju mnogo veći, po nekim podacima čak 20 neprijavljenih na jedan prijavljen slučaj. Kako je nasilje u porodici društveni, a ne privatni problem, cilj aktivnosti lokalne zajednice u prevenciji i rješavanju problema nasilja je stvaranje mreže institucija od kojih svaka ima specifičnu ulogu kao i definisanu proceduru. Nasilje u porodici se jednako javlja u svim socijalnim slojevima.

Pažljivo analizirajući propisanu normu, dolazi se do zaključka da se ovo krivično djelo može izvršiti prije svega primjenom fizičke snage, kombinacijom fizičke snage i oružja ili oruđa, ali i drugom vrstom nedopuštenog ponašanja, a koje se ogleda u psihičkom napadu na žrtvu. Pojedini članovi porodice, mogu da se zaštite i odbrane primjenom prijave. Službena lica iz bilo koje institucije imaju obavezu da dopisom obavijeste prijavljen slučaj.

Prema određenim teorijama krivičnog prava psihičko nasilje ostavlja dublji trag kao posljedicu kod žrtve, od fizičkog nasilja, čiji produkt, odnosno fizičke povrede, vremenom vrlo lako mogu zacijeliti, dok kada je u pitanju psihička bol, ista je trajnijeg karaktera, povlači sa sobom mogućnost da žrtva i sama postane učinilac prema drugim licima, ne raspoznavajući dobro od lošeg ponašanja.

Razuman je zaključak zakonodavca da se na ovaj način zaštite prava djeteta, prije svega, koje kao senzibilna kategorija ovog društva zaslužuje svu pažnju i zaštitu koju samu sebi ne može osigurati. Djeca treba da žive u harmoničnim uslovima, bez dodatnog stresa i nasilja koje im se može dogoditi izvršenjem ovog krivičnog djela. Ista se osjećaju bespomoćna, prije svega u situaciji kada su svjedoci ove vrste krivičnih djela, jer nisu u mogućnosti da zaštite žrtvu do koje im je stalo.

U Republici Srpskoj već postoji, nažalost široko rasprostranjena praksa presuđena stvar i kada su u pitanju ova krivična djela, te čvrsto zauzeti stavovi viših sudova kada je u pitanju kako utvrđenje bića krivičnog djela, tako i izricanje adekvatne sankcije. Nijedan poseban organ, ustanova ili organizacija ne može samostalno riješiti problem nasilja prema ženama i nasilja u porodici. Za efikasan odgovor neophodne su saradnja i koordinacija svih relevantnih državnih organa i ustanova i organizacija civilnog društva.

LITERATURA

- Ajduković, M., Mamula, M., Pećnik, N. i Tolle, N. (2000). Međugeneracijski prijenos nasilja u obitelji. U: *Ajduković, M., Pavleković, G.(ur.) Nasilje nad ženom*, 69-80.
- Bošković, M. i Skakavac, Z. (2013). *Krivično pravo*. Banja Luka, 2013.
- Đuderija, S., Milosavljević, M., Malešić, S., Jerković, A., & Smajić, Z. (2006). *Inicijalni izvještaj o nasilju nad djecom u Bosni i Hercegovini*. Vijeće za djecu Bosne i Hercegovine, Sarajevo.
- Ignjatović, Đ. (2011). *Pojam i etiologija nasilničkog kriminaliteta*. Beograd: Pravni fakultet, Univerzitet u Beogradu.
- Jovanović, S. (2010). *Pravna zaštita od nasilja u porodici*. Beograd: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja.
- Kelly, L. (2007). Council of Europe study on minimum standards of support services for women victim of violence. In *Proceedings Conference on Support Services for Women Victims of Violence*, (pp 55-58). Strasbourg.
- Lazarević, J. (2002). Krivična dela sa elementom nasilja, sa posebnim osvrtom na krivična dela nasilja u porodici i nasilničkog ponašanja. *Bilten sudske prakse VSS*.
- Osnovni sud u Tesliću, Rev. 87 0 K 024932 18 K, 26.06.2018, Rev. 87 0 K 025923 18 K od 04.09.2018, Rev. 87 0 K 025981 18 K od 11.10.2018.

- Simić, S. (2005). Nasilje u partnerskim odnosima i zdravlje. *Autonomni ženski centar*, 22 -48. Beograd, Srbija.
- Tomanović, S. (2011). *Sociologija za 3. razred srednjih stručnih škola i 4. Razred gimnazije*. Zavod za udžbenike Beograd.
- Zakon o prekršajima Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, 63/2014, 36/2015, odluka US, 110/2016, 100/2017.

DOMESTIC OR FAMILY VIOLENCE

Suzana Malešić¹, Sandro Nalić², Jadranka Stojanović¹

¹Slobomir P University, Faculty of Law, Svetog Save 1, 74000 Dobož, Bosnia and Herzegovina, suzanamalesic@gmail.com, s.jadranka70@gmail.com

²Basic Court in Dobož, Svetog Save 22, 74000 Dobož, Bosnia and Herzegovina, sandronal@hotmail.com

ABSTRACT

Domestic violence represents a criminal act which seriously endangers a family as a basic unit of society. In the paper, the authors analyze the elements of the criminal act of domestic or family violence in the Republic of Srpska law, with a parallel review of the legal solutions in the countries in the region, which are accompanied by the positions of relevant judicial practice and the personal views of the authors.

Keywords: violence, family, criminal act.